

COVID-19 Pandemisi Sürecinde Okul Öncesi Çocukların Dış Mekân Oyunlarının ve Teknoloji Kullanımının İncelenmesi*

Investigation of Outdoor Play and Technology Usage of Preschool Children During COVID-19 Pandemic

Özge Ruken ERGÜN^{ID}, Özlem DÖNMEZ^{ID}

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı; okul öncesi dönem çocuklarının COVID-19 pandemisi sürecinde dış mekân oyunlarının ve teknoloji kullanımının incelenmesidir.

Yöntem ve Araçlar: Bu doğrultuda çalışma, fenomenoloji deseni ile tasarlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak okul öncesi dönem çocukların pandemi sürecinde dış mekân oyunlarını ve teknoloji kullanımını incelemek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubunu kolay ulaşılabilirlik ilkesine dayalı olarak gönüllü 20 ebeveyn oluşturmaktadır. Verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır.

Sonuçlar: Bu çalışmadaki katılımcıların çocuklarının büyük çoğunluğunun iç mekânda daha fazla zaman geçirdikleri görülmüştür. Pandemi ile çalışma grubunun büyük çoğunluğu çocuğunu dış mekânlara daha az çıkardığını belirtmiştir. Pandemi ile çoğu eğitim kademesinde online eğitime geçilmesi ve ev içinde daha fazla vakit geçirilmesi çocukların ekran kullanım süresinde artışa sebep olmuştur. Elde edilen bulgular ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Dış Mekânda Oyun, Teknoloji Kullanımı, COVID-19, Pandemi

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study is to examine outdoor plays and technology usages of preschool children during the COVID-19 pandemic.

Method and Materials: In this direction, the study was designed with a phenomenology design. The semi-structured interview form was developed by the researchers and used as a data collection tool to examine outdoor plays and technology usages of preschool children. The study group consists of 20 volunteer and easy accessible parents. Content analysis is used in the data analysis.

Results: It was concluded that the majority of the children in this study spent more time indoors. With the pandemic, the majority of the participants stated that they took their children outside less. Due to the transition to online education and spending more time at home during the pandemic have caused an increase in children's screen time. Study findings are discussed within the framework of the relevant literature.

Keywords: Preschool, Outdoor Play, Technology Usage, COVID-19, Pandemic

*Bu çalışma, 24-25 Mart 2021 tarihinde ICECOP (International Congress of Childhood Outdoor Practices) Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Sorumlu Yazar/Correspondence Author: Özlem DÖNMEZ (Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi)

E-posta/E-mail: ozlemdonmez@maltepe.edu.tr

Geliş Tarihi/Received: 26.10.2022

Kabul Tarihi/Accepted: 02.12.2022

Ç. Yayınlanma Tarihi/Online Published: 02.03.2023

GİRİŞ

Erken çocukluk döneminin önemli bir parçası olan oyun (Cevher-Kalburan, 2014), çocuk için temel ihtiyaçlar kadar önemlidir. (Aksoy 2011; Ayan ve Memiş, 2012; Gökşen, 2014). Çocuk oyun sayesinde çevresini keşfeder ve dünyayı anlamlandırır. Oyun çocuğu yaşama hazırlar (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007; Pilten ve Pilten, 2013; Ramazan ve Adak Özdemir, 2015; Sığırtmaç, 2018; UNICEF, 2018; Gray, 2017). Yapılan araştırmalarda oyunun çocuğun tüm gelişim alanlarında olumlu etkilere sahip olduğu vurgulanmıştır (Piaget, 1962; Erikson, 1985; Rubin, Fein ve Vanderberg, 1983; Oktay,1999; Saracho, 1999; Hampton, Fantuzzo ve Manz, 1999; Gagnon ve Nagle, 2004; Anderson-McNamee ve Bailey, 2010).

Dış mekanlar, doğal unsurlarla etkileşime girmeyi sağlayan, özgürce hareket etmeye fırsat veren, sürekli değişim içinde olan ve zengin öğrenme yaşantıları sunan çevrelerdir (Handler ve Epstein, 2010; Early Years Foundation Stage, 2007; Erentay ve Erdoğan, 2012). Erken çocukluk dönemindeki çocuklar dış mekânda bağımsız olarak özgürce oynamaktan büyük zevk almaktadır (Brockman, Jago ve Fox, 2011). Çocuğa çeşitli oyun fırsatları ve ortamları sunan dış mekanlar (Cevher-Kalburan, 2014), çocukların özgürce hareket edebileceği bir alan sağladığı için onların tüm alanlarda gelişimini desteklemede rol oynamaktadır (Rivkin, 1997).

Dış mekânda oyunun çocuğun bütünsel gelişimi açısından çeşitli faydaları vardır. Sosyal beceriler bakımından bağımsızlık, sosyalleşme, iletişim, olumlu akran ilişkileri, çevreyi tanıma, çevreye duyarlılık, duyu deneyimleri, hobi geliştirme, risk alma ve sorumluluk duygusunun gelişmesine katkı sağlar. Bilişsel beceriler olarak yaratıcılık, düşünme becerilerinin gelişmesi, gözlem yapma, problem çözme, neden-sonuç ilişkisi kurma, dikkatin gelişmesi, karar verme, uzamsal farkındalık, değerlendirme yapma ve kavram gelişimine destek olur. Duygusal beceriler bakımından özgüven, öz farkındalık, öfke duygularından uzaklaşma, hayal kırıklığı, endişe, can sıkıntısı ve stresten kurtulma, özgür olma, enerjisini atma ve enerji depolama fırsatı sunar. Motor beceriler açısından koşma, çekme, tırmanma, basamaklardan inme/çıkma, zıplama gibi kaba motor beceriler, yaprak toplama, taşlarla oynama gibi etkinliklerde ince motor beceriler, fiziksel aktivitede artış, obezite olasılığının düşmesi ve sağlıklı olmayı destekler (Clements, 2004; Ayyıldız ve Akardaş-Karataş, 2020; Özer ve Özer, 2021).

Ebeveynler kendi deneyimlerden yola çıkarak açık hava oyunlarının gelişimleri olumlu yönde etkilediklerini bilseler de, çocukların zarar göreceklere düşündükleri için mekânsal hareketleri sınırladıklarını belirtmişlerdir (Jenkinson, 2001). Christensen (2002), kolay denetlenebilir olması nedeni ile çocukları televizyon, bilgisayar, resim, spor gibi başında yetişkin olan etkinliklere yönlendirdiklerini ifade etmişlerdir. Bu da çocukları dışarıda oynamayı değil içeride televizyon ya da bilgisayar karşısında vakit geçirmeyi tercih eder hale getirmiştir (Erbay ve Saltalı, 2012; Singer, Singer, D'Agostino ve DeLong, 2009; Clements, 2004).

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'yi de etkisi altına alan COVID-19 pandemisi, başta sağlık olmak üzere ekonomi, sosyal ve eğitim alanlarını da etkilemiştir. COVID-19 sebebiyle bireyler evlerde izole olmak, toplum sağlığı için kendilerini karantinaya almak durumunda kalmıştır. Eğitim öğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitime geçilmesiyle ve sokağa çıkma kısıtlamalarıyla akranlarından ayrılmaları sonucunda süreçten en çok etkilenenler çocuklar olmuştur. Akranlarından okullarından ayrılan çocuklar zamanlarının tümünü evde ailesiyle geçirmeye başlamıştır (Çaykuş ve Çaykuş, 2020). Bu nedenle erken çocukluk dönemindeki çocukların da oyunları ve eğitimleri daha çok iç mekanla sınırlandırılmıştır. Bu dönemde eğitimin de uzaktan olması sebebiyle çocuklar ekrana normal hayatlarına göre daha fazla maruz kalmıştır. Pandemi sebebiyle çocukların temel ihtiyaçlarından olan hareket ve sosyalleşmenin kısıtlanmasının çocuklar üzerinde fiziksel, sosyal ve psikolojik açıdan birçok olumsuz etki yaratabileceği düşünülmektedir (Üstün ve Özçiftçi, 2020).

Amaç

Bu çalışmanın amacı; okul öncesi dönem çocuklarının COVID-19 pandemisi sürecinde dış mekan oyunlarının ve teknoloji kullanımının incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu doğrultuda çalışma, fenomenoloji (olgu bilim) deseni ile tasarlanmıştır. Olgu bilim deseni, günlük hayatta sıkça karşılaştığımız olaylar, algılar, durumlar ve kavramlara odaklanarak daha detaylı anlamamızı sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu kolay ulaşılabilirlik ilkesine dayalı olarak gönüllü 34 ebeveyn oluşturmaktadır.

Tablo 1: Çalışma grubunun demografik özelliklerine ilişkin yüzde ve frekans değerleri

Çalışma grubunun demografik özellikleri		f	%
Formu dolduran ebeveyn	Anne	27	79,4
	Baba	7	20,6
Çocuğun yaşı	12-36 aylık	5	14,7
	37-48 aylık	10	29,4
	49-60 aylık	12	35,3
	61-78 aylık	7	20,6
Çocuğun cinsiyeti	Kız	18	52,9
	Erkek	16	47,1
Çocuğun okul öncesi eğitim durumu	Uzaktan eğitimle alıyor.	4	11,8
	Yüz yüze eğitimle alıyor.	12	35,3
	Okul öncesi eğitim almıyor.	18	52,9
Okul türü	Devlet	7	20,6
	Özel	9	26,5
Yaşanılan il	İstanbul	19	55,9
	Tekirdağ	2	5,9
	Bursa	1	2,9
	Kocaeli	5	14,7
	Aydın	1	2,9
	Sivas	3	8,8
	Isparta	1	2,9
	Ankara	1	2,9
	Şirnak	1	2,9
Anne yaş	25-29 yaş	9	26,5
	30-34 yaş	15	44,1
	35-39 yaş	9	26,5
	40-44 yaş	1	2,9
Baba yaş	30-34 yaş	9	26,5
	35-39 yaş	17	50,0
	40-44 yaş	6	17,6
	45-49 yaş	2	5,9
Anne eğitim düzeyi	Ortaokul mezunu	5	14,7
	Lise mezunu	3	8,8
	Ön lisans mezunu	4	11,8
	Lisans mezunu	14	41,2
	Yüksek lisans mezunu	4	11,8
Baba eğitim düzeyi	Doktora mezunu	4	11,8
	Ortaokul mezunu	2	5,9
	Lise mezunu	7	20,6
	Ön lisans mezunu	6	17,6
	Lisans mezunu	12	35,3
	Yüksek lisans mezunu	3	8,8
Pandemi sürecinde anne çalışma durumu	Doktora mezunu	4	11,8
	Çalışmıyor	10	29,4
	Her gün işe gidiyor	11	32,4
	Dönüşümlü çalışıyor	5	14,7
	Evde uzaktan çalışıyor	8	23,5

Çalışma grubunun demografik özellikleri		f	%
Pandemi sürecinde baba çalışma durumu	Çalışmıyor	1	2,9
	Her gün işe gidiyor	22	64,7
	Dönüşümlü çalışıyor	5	14,7
	Evde uzaktan çalışıyor	6	17,6
	Evli ve birlikte yaşıyor	32	94,1
Anne baba medeni durumu	Anne-baba ayrı, çocuk anne ile kalıyor	2	5,9
	Anne-baba ayrı, çocuk baba ile kalıyor	0	0
	Anne veya baba dul ve çocuğunu tek başına yetiştiriyor	0	0
Aile çocuk sayısı	1 çocuk	17	50,0
	2 çocuk	15	44,1
	3 çocuk	2	5,9
Pandemi sürecinde çocuğa bakım sağlayan kişi/kurum	Aile bireyleri (Anne, baba, anneanne, babaanne, dede, teyze)	28	82,3
	Bakıcı	2	5,9
	Okul	4	11,8
Toplam		34	100

Tablo 1'de çalışma grubunun demografik özelliklerine ilişkin yüzde ve frekans değerleri verilmiştir. Çalışma grubu toplam 34 ebeveynden oluşmaktadır. Çalışma grubu ağırlıklı olarak 49-60 aylık çocukların annelerinden oluşmaktadır. Çocukların 18'i kız, 16'sı erkektir ve büyük çoğunluğu okul öncesi eğitim almamaktadır. Çalışma grubundaki ailelerim büyük çoğunluğu İstanbul'da ikamet etmektedir. Annelerin çoğu 30-34, babaların çoğu 35-39 yaş aralığındadır. Ağırlıklı olarak lisans mezunu olan anne ve babaların büyük çoğunluğu pandemi döneminde işe gidip gelmektedir. Anne ve babaların büyük çoğunluğu evli ve 1 çocuk sahibidir. Pandemi sürecinde çocuklarına genellikle aile bireylerinin baktığını ifade etmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak okul öncesi dönem çocukların pandemi sürecinde dış mekân oyunlarını ve teknoloji kullanımlarını incelemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Uzman görüşleri alınarak oluşturulan bu formda toplam 24 soru bulunmaktadır. İlk 14 soru ailelerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla sorulmuştur. Sonraki 10 soru ise açık uçlu olarak hazırlanmış ve çocukların pandemi sürecindeki dış mekân ve teknoloji kullanımlarını incelemeyi amaçlamaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, araştırmacılar tarafından gönüllü ebeveynlerden online olarak Ocak-Şubat 2021 sürecinde toplanmıştır. Araştırmacılar formları katılımcılara göndermiş, katılımcılar 1-2 hafta içerisinde doldurarak araştırmacılar teslim etmişlerdir.

Verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır.

$$T (\text{Uzlaşma Yüzdesi}) = \frac{\text{Görüş Birliği (Na)}}{\text{Görüş Birliği (Na) + Görüş Ayrılığı}} \times 100$$

Bu formül kullanılarak araştırmanın güvenilirliği hesaplanmıştır. Bu formüle göre sonucun %70 düzeyinde olması değerlendiriciler arası güvenilirliğin sağlanmış olması demektir (Gay, 1987; Miles ve Huberman, 1994).

BULGULAR

Araştırmada toplanan verilerden elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur:

Tablo 2: “Pandemi sürecinde çocuğunuzu ne sıklıkla dışarı çıkarıyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Hiç çıkarmıyorum	1	2,9	100
Haftada 1-2 kez 1 saatten az çıkarıyorum	10	29,4	100
Her gün 1 saat veya 1 saatten daha az çıkarıyorum	10	29,4	60
Her gün 2-3 saat çıkarıyorum	9	26,5	90
Her gün 4 saat ve üzeri çıkarıyorum	1	2,9	50
Her gün çıkarıyorum	3	8,8	33,3
Toplam	34	100	72,21

Tablo 2’de “Pandemi sürecinde çocuğunuzu ne sıklıkla dışarı çıkarıyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri verilmiştir. Çalışma grubundaki katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 1-2 kez 1 saatten az ve her gün 1 saat veya 1 saatten daha az yanıtlarını vermişlerdir.

Hava şartlarının çocuğun dışarıda geçirdiği süreyi belirleyen önemli bir faktör olduğunu ifade eden bir ebeveynin ifadesi şu şekildedir:

E14: “Güneşli günlerde 1 – 1,5 saat, hava şartlarının uygun olmadığı zaman çıkmıyoruz veya kısa bir yürüyüş yapmak için 10 – 15 dakika çıkıyoruz.”

Çocuğunun dışarıda her gün 4 saat ve üzeri vakit geçirdiğini belirten tek katılımcının ifadesi şu şekildedir:

E33: “Her gün 4 saat ve üzeri çıkarıyorum.”

Bu katılımcı vaka sayılarının Türkiye’de en düşük olduğu il olan Şırnak’tandır.

Tablo 3: “Pandemi sürecinde dışarı çıktığınızda çocuğunuzla en sık nereye gidiyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Açık alanlar (Park, bahçe, orman, sahil, çiftlik)	30	63,8	100
Kapalı alanlar (Market, alışveriş merkezi, oyuncakçı, okul)	7	14,9	87,5
Akraba ve komşu ziyareti	10	21,3	80
Toplam	47	100	89,16

“Pandemi sürecinde dışarı çıktığınızda çocuğunuzla en sık nereye gidiyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri Tablo 3’te gösterilmiştir. Çalışma grubundaki ebeveynlerin büyük çoğunluğu çocuğu ile en çok park, bahçe gibi açık alanlarda vakit geçirdiğini, ikinci olarak akraba ve komşu ziyaretlerine gittiklerini, üçüncü olarak da market, alışveriş merkezleri gibi kapalı mekanlara gittiklerini belirtmişlerdir:

E1: “Parka, annanesi ve dedesine, markete”.

E30: “Marketlere, mahalledeki oyun parkına ve karşı binadaki arkadaşının evine.”.

Tablo 4: “Çocuğunuzu ne sıklıkla park/bahçe gibi dış mekanlara çıkarıyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Hiç çıkarmıyorum	4	11,8	75
Hava güzelse çıkarıyorum	6	17,6	100
Haftada 1-2 gün çıkarıyorum	8	23,5	87,5
Haftada 3-4 gün çıkarıyorum	7	20,6	63,63
Her gün çıkarıyorum	8	23,5	80
Çocuğum ne zaman isterse çıkarıyorum	1	2,9	100
Toplam	34	100	84,35

Tablo 4’te “Çocuğunuzu ne sıklıkla park/bahçe gibi dış mekanlara çıkarıyorsunuz?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri belirtilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 1-2 gün ve her gün çocuğunu dış mekanlara çıkardığını belirtmiştir. Ancak 34 katılımcıdan 4’ü pandemi döneminde çocuğunu hiç

dışarıya çıkarmadığını ifade etmiştir.

Her gün dışarı çıkardığını belirten bir ebeveyn şunları söylemiştir:

E7: “Okul dışında, hava çok yağışlı olmadığı takdirde her gün çıkıyor.”

Katılımcı her gün çocuğunu dışarı çıkardığını belirtse de hava yağışlı olmadığında diye de eklemiştir.

Pandemi sürecinde çocuğunu hiç dışarı çıkarmayan bir ebeveynin ifadesi de şu şekildedir:

E9: “Pandemi sürecinde neredeyse son 5 aydır parka gidemedi.”

Tablo 5: “Çocuğunuz pandemi sürecinde park/bahçe gibi dış mekanlarda en çok kimlerle oynar?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Kendi kendine oynar.	3	6,8	100
Yetişkinle oynar (Anne, baba, dayı, amca, teyze, dede, kuzen, bakıcı).	19	43,2	100
Kardeşleriyle oynar (Abla, ağabey).	6	13,6	100
Arkadaşlarıyla/Başka çocuklarla oynar.	16	36,4	100
Toplam	44	100	100

“Çocuğunuz pandemi sürecinde park/bahçe gibi dış mekanlarda en çok kimlerle oynar?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri Tablo 5’te gösterilmiştir. Çalışma grubundaki katılımcıların büyük çoğunluğu çocuğunun bir yetişkinle oynadığını, onu takiben arkadaşları ve başka çocuklarla oynadığını belirtmişlerdir:

E2: “Arkadaş veya anne baba”.

E14: “Anne, baba ve çocuğun kendi yaşlıları”.

Tablo 6: “Çocuğunuzun park/bahçe gibi alanlarda en çok yaptığı aktiviteler nelerdir?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Fiziksel ve sosyal oyun (Koşmak, kovalamaca, saklambaç, arkadaşlarını izleyip dahil olma vb.)	23	35,4	100
Araçla oyun (Bisiklet veya scooter kullanmak, park araç gereçleriyle oynamak, evden götürdüğü oyuncaklarla oynamak)	32	49,2	96,87
Doğa materyalleri ile oyun (Taş, dal, yaprak vb. toplamak, toprak, kum ve su birikintileriyle oynamak)	10	15,4	100
Toplam	65	100	98,95

Tablo 6’da “Çocuğunuzun park/bahçe gibi alanlarda en çok yaptığı aktiviteler nelerdir?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri verilmiştir. Çalışma grubundaki ebeveynler, çocuklarının en çok araç-gereç kullanarak oynadığını, ikinci olarak parktaki taş, toprak gibi doğal materyallerle oynadıklarını, üçüncü olarak da fiziksel ve sosyal oyunlar oynadıklarını belirtmişlerdir.

Çocuğunun parkta doğal materyallerle ve fiziksel oyunlar oynamayı sevdiğini belirten bir ebeveynin ifadeleri şu şekildedir:

E10: “Toprakla oynamayı seviyor, koşmayı seviyor. Parka gidemediği için sevdiği oyunlardan ve arkadaşlarından mahrum kalıyor.”

Ebeveynin ifadelerinde de görüldüğü üzere, çocuğunun pandeminin etkisi ile park gibi dış mekânlarda daha az vakit geçirdiği, dış mekân oyunlarının sınırlandığı ve arkadaşları ile daha az vakit geçirdiği belirtilmiştir.

Tablo 7: “Çocuğunuz ne sıklıkla ekrana (TV, telefon, tablet, bilgisayar) maruz kalıyor?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Günde en fazla 1 saat	7	20,6	70
Günde 1-2 saat	12	35,3	75
Günde 3-4 saat	5	14,7	83,33
Günde 5 saat ve üzeri	4	11,8	100
Çok fazla/her an maruz kalıyor	6	17,6	50
Toplam	34	100	75,66

“Çocuğunuz ne sıklıkla ekrana (TV, telefon, tablet, bilgisayar) maruz kalıyor?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri Tablo 7’de sunulmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu çocuklarının günde 1-2 saat ekrana maruz kaldığını belirtmiştir. Ayrıca, 34 katılımcıdan 6’sı çocuklarının çok fazla/her an ekrana maruz kaldığını ifade etmişlerdir.

Çocuklarının ekran kullanımına ilişkin ebeveynlerin verdikleri cevaplar şu şekildedir:

E5: “Fırsatını bulduğu her an elinde.” diyerek çocuğunuzun çok fazla ekrana maruz kaldığını belirtmiştir.

E11: “1-1,5 saat. Gün içinde aralıklı veriyoruz. Özellikle yemek saatlerinde.” ifadesi ile çocuğunuzun gün içinde ekran süresini kontrol ettiğini belirtmiştir. Ancak özellikle yemek saatlerinde temel ihtiyacını karşılarken çocuğunuzun ekrana maruz kaldığını söylemiştir.

E21: “TV gün içerisinde açık olabiliyor ama dikkatini henüz çekmiş değil.” ifadesini 19 aylık çocuğu olan bir ebeveyn söylemiştir. Evde ekran kullanımlarının yoğun olduğunu ancak çocuğunuzun yaşı küçük olduğu için onun anlamadığını, dikkatini çekmediğini belirtmiştir.

E29: “Aslında ben ve babası karşıyız ama anneannede maalesef çok maruz kalıyor.” diyen bir ebeveyn ise aile içindeki anne ve baba dışındaki anneanne faktörünün ekrana maruz kalma süresini etkilediğini ifade etmiştir.

Tablo 8: “Çocuğunuz ne amaçla teknolojiyi kullanıyor?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Oyun oynamak	11	20,0	100
Video/Kısa film/Çizgi film izlemek	15	27,3	93,33
Müzik dinlemek	7	12,7	100
Eğlence	6	10,9	83,33
Eğitim (Öğrenmek/Araştırmak/EBA ve canlı dersler)	12	21,8	100
Oyalanma	4	7,3	80
Toplam	55	100	92,77

“Çocuğunuz ne amaçla teknolojiyi kullanıyor?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri Tablo 8’de sunulmuştur. Ebeveynlerin çoğu çocuklarının video, kısa film ve çizgi film izlemek, eğitim ve oyun oynamak amacıyla teknolojiyi kullandığını belirtmiştir. 4 ebeveyn ise çocuğu oyalamak amacıyla teknoloji kullanımından söz etmiştir.

Teknolojinin çocuğu oyalamak için kullanımına ilişkin görüş bildiren ebeveynler şunları söylemişlerdir:

E14: “Babaannesi işlerini yaparken onun oyalanması için tablet veriyor. Onun dışında televizyon zaten hep açık maalesef. Bizim evimizde televizyon yok, tablette çok sınırlı verilir. Ama babaanne baktığı için durum bu şekilde.”

E30: “Vermediğim için çok acil işim varsa oyalansın diye verdiğim zamanda kullanır.”

Ebeveynler, yemek yerken ve uykuya dalarken çocukların teknolojiyi müzik dinleme ve oyun oynama amacıyla kullandığını şu şekilde belirtmişlerdir:

E31: “Yemek yedirirken ve müziksiz uyumuyor.”

Eğitim ve çizgi film izlemek amacıyla çocuğunuzun teknolojiyi kullandığını belirten bir ebeveynin ifadeleri şu şekildedir:

E34: “Yaşına uygun eğitici programlarda oyun eşliğinde harf, rakam, şekil çalışması yapıyor. Serbest saatinde çizgi film izliyor.”

Tablo 9: “Pandemi sürecinde çocuğunuzun teknolojiyi kullanma alışkanlığı nasıl değişti?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

	f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Fazlalaştı	25	73,5	100
Değişmedi	9	26,5	100
Toplam	34	100	100

Tablo 9’da “Pandemi sürecinde çocuğunuzun teknolojiyi kullanma alışkanlığı nasıl değişti?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri gösterilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu çocukların teknoloji kullanımının arttığını belirtmiştir.

Ebeveynler pandemi sürecinde çocuğun okulunun kapalı olması, evde sıkılması, kendinden büyük kardeşlerini dersleri sebebiyle çok sık ekranda görüp model alması gibi sebeplerle teknoloji kullanımlarının arttığını şu şekilde ifade etmiştir:

E17: “Evde olduğu süreçte okulları da kapandığında telefon ile oynama süresi arttı. Sıkıldığı için dışarı çıkamadığı için sık sık telefon ve tablet ile oynamak istiyor.”

E30: “Ben EBA’dayken ablasının yanında belki biraz daha fazla kaldığı için onunla yaptıkları şeyler teknolojik oldu.”

E31: “Biraz daha uykusuzlaştı, o yüzden daha çok youtubedan şarkı açtırıyor.”

E33: “Eve kapanmanın ilk evresinde dikkatini diri tutmak ve sıkılmasını önlemek konusunda yetersiz kaldığımız bir dönem günde 2-3 saate kadar pasif biçimde TV-bilgisayar izleme alışkanlığı edindi. Ancak okula başlamasıyla bu sorunu büyük ölçüde giderdik. Şimdi sosyal çevremde gözlemlediğim birçok çocuktan çok daha az bağımlı. Ve bu beni mutlu ediyor.”

Tablo 10: “Pandemi sürecinin çocuğunuz üzerindeki etkileri sizce nelerdir?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri

		f	%	Güvenirlilik Yüzdesi
Olumsuz Etkiler	Sosyalleşememe, içe kapanma, sevdiklerini görememe, okulunu, arkadaşlarını ve öğretmenini özleme	13	15,3	69,23
	Sıkılma/Huzursuzluk/Agresifleşme	11	12,9	81,81
	Hareket ihtiyacını giderememe	4	4,7	80
	Teknoloji kullanımının artması	11	12,9	100
	İletişim ve ilişki problemleri (kekemelik vb.)	3	3,5	60
	Dış dünyayı tanımama	1	1,2	100
	Farklı yerleri/açık alanları gezip görememe	5	5,9	40
	Günlük rutinin değişmesi (Uyku düzeni vb.)	2	2,3	40
	Hayatının kısıtlanması ve belirsizlikler	6	7,1	16,66
	Bağlanma ve kıskançlık problemleri	2	2,3	100
	Korkuların ve kaygıların artması	4	4,7	66,66
	Takıntının artması	2	2,3	100
	Oyun alışkanlığının azalması	2	2,3	100
	Vakit kaybı	1	1,2	100
Olumlu Etkiler	Ebeveynin daha iyi ebeveyn olma çabası	5	5,9	80
Değişen bir şey olmadı		3	3,5	60
Toplam		85	100	74,64

Tablo 10’da “Pandemi sürecinin çocuğunuz üzerindeki etkileri sizce nelerdir?” sorusuna çalışma grubunun verdiği cevapların yüzde ve frekans değerleri verilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu sosyalleşememe, okulunu özleme, sıkılma, teknoloji kullanımında artış gibi pandeminin olumsuz etkilerine yoğunlaşmıştır. Olumlu etkiler olarak 5 ebeveyn, çocukla daha fazla vakit geçirdiğini ve kendisinin daha iyi olmaya çabaladığını belirtmiştir.

Pandeminin olumsuz etkilerinin olduğunu ifade eden ebeveynlerin görüşlerinden bazıları şunlardır:

E9: “Pandemi sürecinde çocuğum dışarıdan ve park gibi alanlardan mahrum kaldı. Sıklıkla gitmek istiyordu ilk

dönemlerde ancak şu an eve alıştı. Pandemiden dolayı okula da gidemedi. Bu süreçte TV, tablet, vb. gibi teknolojik aletlerde geçirdiği zaman arttı. Ben işten çıktıktan sonra düzenli olarak her gün bir etkinlik yapıyorum. Bunlarla da mutlu ancak park, bahçe, oyun, açık alanlar en sevdikleridir.”

E13: “Ev içi hareket alanı kısıtlı olduğu için hareket ihtiyacını gidermek için daha fazla hoplama, zıplama, koşma, yüksek yerlerden atlama davranışlarında artış oldu. Bize (anne-baba) daha çok bağlandı. İşe giderken pandemi öncesi babaanne bakıyordu, pandemi sonrası biz olmadan babaannede kalmak istememeye başladı.”

E14: “Bu süreçte görüştüğümüz kişiler çok kısıtlandı. Çocuğum neredeyse kimseyi görmeden büyüdü. Evde geçirdiği zamanlarda TV tablet sürekli ulaşılabilir. Çizgi filmlerdeki çoğu repliği ezberlemiş. Pandeminin ilk döneminde online çalışıyordum ve çocuğuma bakacak kimse de yoktu. O dönemde kekemelik problemi başlamıştı. Daha sonrasında destek aldık, şu anda daha iyi.”

E18: “Temizlik konusunda daha takıntılı oldu, korkuları arttı özellikle hasta olmaktan ve polislerden. Mesafeli oldu herkese karşı. Televizyon daha çok izlemeye başladı ve daha sinirli oldu.”

E33: “Elbette ne yazık ki teknolojiyi eğlence amaçlı kullanmayı keşfetti, tadına vardı ve sürekli olmasını istedi. Bunun bağımlılığa dönüşmesini elbette engelledik. Açıkçası yaşı gereği henüz eve bağımlı bir çocuk olduğu ve okulla henüz bu yıl tanıştığı için eve kapanmanın olumsuz etkileri kadar olumlu etkileri de oldu çocuk için. Nitekim sürekli ev dışında çalışan anne-baba olarak, o zamana kadar bakıcı ile büyüyen çocuğumuzla eve kapanarak daha fazla zaman geçirdik. Bu onu kesinlikle olumlu etkiledi. Bir süreliğine park, bahçe gibi ortak mekan ve alanlardan uzak kalınca evi kapalı bir oyun salonuna çevirdik (kaydırak, top havuzu, bisiklet, zıp zıplı hayvanlar, lego, kinetik kum, oyun hamuru, boyama çalışmaları vs.). evde de eğlenmek ve öğrenmenin tadına vardı. Ancak akranlarıyla teması azaldığı için bir süre paylaşımcı olmaya direndi. Şu anda durumlar normale döndü.”

E34: “İlk etapta evlere kapandığımız dönemde bizlerin korkuları çocuğuma da geçti. Dışarı çıkmamak, oyun oynayamamak, istediği gibi yere oturup dokunamamak psikolojik olarak etkiledi. İlerleyen dönemlerde kendisi de virüsü öğrendikçe daha dikkatli olmaya, bunu içerisinde sindirdikçe biraz daha normalleşmeye, öfkesini kontrol etmeye, içe kapanıklığını bırakmaya başladı.”

Pandeminin çocuğunun hayatı üzerinde bir etkisi olmadığını, değişikliğe sebep olmadığını ifade eden ebeveynler şunları belirtmişlerdir:

E5: “Anneanne ve dede köyde yaşadığı için hayatında pek bir değişiklik olmadı. Her gün dışarı çıktı. Parka gitti. Havasını aldı. Bizlerde kötü olarak bir şey olmadı. Pek etkilenmedik.”

Pandeminin getirdiği tüm olumsuzlukların daha iyi ebeveyn olmaya çalışarak ve çocukla kaliteli vakit geçirerek üstesinden gelinebileceğini vurgulayan bir ebeveynin ifadesi şu şekildedir:

E6: “Yer yer online eğitimde yapılıncaya internete daha fazla maruz kaldı ve ekrana çıkan ilgi çekici reklam videoları internette kendisine uygun olduğunu düşündüğü videolarda vs. gereksiz vakit harcamaya çabalar oldu. Sık sık telefon isteyip bir şey bakacağım diyerek çocuk videolarına dalmaya başladı. Bu yüzden de anne olarak daha fazla nasıl ilgilenirim arayışına girmemi sağladı.”

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen veriler, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda ilgili literatür çerçevesinde tartışılarak öneriler sunulmuştur:

Katılımcılara pandemi sürecinde çocuklarını ne sıklıkla dışarı çıkardıkları sorulduğunda, katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 1-2 kez 1 saatten az ve her gün 1 saat veya 1 saatten daha az yanıtlarını vermişlerdir. Bu çalışmadaki katılımcıların çocuklarının büyük çoğunluğunun iç mekânda daha fazla zaman geçirdikleri görülmüştür. Benzer şekilde Sop ve Demirgıran (2021) çalışmalarında pandeminin beraberinde getirdiği kısıtlamaların çocukları etkisi altına aldığını ve çocukların daha önce karşılaşmadıkları gerçeklerle yüzleştikleri görülmüştür. Pandemi döneminde çocukların oynadıkları oyunlar, oyunların mekanları ve oyun oynadığı kişilerin değişmesi zorunlu hale geldiğini vurgulamışlardır. Pandemi ile evlerde daha fazla vakit geçirmek zorunda kalan çocukların dış mekanla etkileşimlerinin azaldığı görülmektedir. Pandemi sürecinde ev dışında geçirilen zamanın oldukça kısıtlı olması, çocukların hareket ihtiyacının karşılanmasına engel teşkil etmektedir (Yoshikawa ve diğ., 2020).

Pandemi döneminde yapılan bir başka çalışmada, 5-17 yaş arası çocuğu olan 1472 ebeveyn ile yapılan çalışmanın bulgularına göre, dış mekan oyunlarının azaldığı ve oyunun iç mekanla sınırlandırıldığı bulunmuştur (Lannoy ve diğ.,

2020). Günümüzde özellikle şehir merkezlerindeki çocukların daha az dışarıda vakit geçirdikleri söylenebilir. Clements (2004) tarafından yapılan araştırmada annelerin %70'i çocukluk döneminde günde bir kez dışarı oynadığını ifade ederken, bu annelerin yalnızca %30'u çocuklarını her gün oyun oynamak için dışarı çıkardıklarını belirtmiştir. Pandemi ile fiziksel mesafenin korunması, evde kalma ve kısıtlamaların artması sebebiyle çocukların dış mekânda geçirdikleri süre azalmıştır. Pandemi ile evlerde daha fazla vakit geçirmek zorunda kalan çocukların dış mekanla etkileşimlerinin azaldığı görülmektedir.

Dış mekânda oyunu etkileyen bir diğer etmen de birçok ebeveyn ve öğretmene göre hava şartlarıdır (Ylvisåker, Nilsen, Johannessen ve Aadland, 2022). Bu çalışmada da ebeveynler güneşli günlerde çocuklarının dış mekânda daha çok vakit geçirmesine olanak tanıdığını, ancak soğuk ve yağışlı havalarda ya hiç çıkmadıklarını ya da çok kısa vakit geçirdiklerini (yürüyüş yapmak, markete gitmek gibi) ifade etmişlerdir. Bu çalışma ile yapılan çalışmanın bulguları örtüşmektedir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu pandemi sürecinde çocuklarını dışarı çıkardıkları zaman en çok park, bahçe gibi açık alanlarda vakit geçirdiğini, ikinci olarak akraba ve komşu ziyaretlerine gittiklerini, üçüncü olarak da market, alışveriş merkezleri gibi kapalı mekanlara gittiklerini belirtmişlerdir. Kurt-Demirbaş ve Sevgili-Koçak (2020) çalışmalarında salgın sürecinde yaşam alanlarını sorguladıkları, bu süreçte duygularının değiştiği, rutinlerinin bozulduğu ve yeni rutinler oluşturdukları ebeveynler tarafında ifade edilmiştir. Yapılan bu çalışmada da dışarı çıktıklarında ebeveynlerin çocuklarını genellikle park, bahçe gibi açık alanlara götürdükleri görülmüştür. Pandemi döneminde yeşil alanların ve parkların zihinsel ve fiziksel rahatlamayı sağladığı görülmüştür (Xie, Luo, Furuya, ve Sun, 2020). Bu çalışmalar ile yapılan çalışmanın bulguları örtüşmektedir.

Pandemi ile rutinlerinin değiştiğini belirten katılımcıların büyük çoğunluğu haftada 1-2 gün ve her gün çocuğunu dış mekânlara çıkardığını söylemiştir. Ancak 34 katılımcıdan 4'ü pandemi döneminde çocuğunu hiç dışarıya çıkarmadığını ifade etmiştir. Bu araştırma bulgusu Çaykuş ve Çaykuş (2020)'un yaptığı çalışmada, pandemi döneminde çocukların eğitim öğretim faaliyetlerinin uzaktan eğitime geçilmesiyle ve sokağa çıkma kısıtlamalarıyla akranlarından ayrılmaları sonucunda süreçten en çok etkilenen yaş grubu olduğunu belirttikleri çalışmayı destekler niteliktedir. Akranlarından okullarından ayrılan çocuklar zamanlarının tümünü evde ailesiyle geçirmeye başlamıştır.

Pandemi döneminde okul öncesi öğretmenleri ile İtalya'da yapılan bir çalışmadan elde edilen verilere göre, lisansüstü mezunu ve dış mekân ile ilgili eğitim alan öğretmenlerin dış mekân oyunlarına önem verdiği görülmüştür. Ancak pandemi sürecinde çocukların dış mekânda geçirdiği sürenin haftada 150 dakikayı aşmadığı ifade edilmiştir. Öğretmenlerin pandemi sebebiyle dış mekânda serbest oyuna çok fazla yer veremediği, dış mekânda planlı etkinlikleri yürüttüğü ifade edilmiştir. Maske ve mesafe göz önüne alınarak dış mekânda serbest oyuna ayrılan sürenin artırılması gerektiği önerilmiştir (D'isanto ve D'elia, 2021).

Çağva (2021) COVID-19 pandemi sürecinde okul öncesi dönem çocuklarının oyun ve etkinlik tercihlerinin incelenmesi amacıyla yaptığı çalışmada ebeveynlerin, oyunu daha çok eğlence aracı olarak gördüklerini saptanmıştır. COVID-19 pandemi sürecinde ebeveynlerin %46,9'u evde çocukların oyunları için ortamı yeterli bulurken %53,1'inin oyun ortamı, materyal desteği ve program içeriğine ihtiyaç duyduğu kaydedilmiştir. Bu süreçte çocukların %40,8'inin oyunlarında değişiklik gözlenmediği, %40,2'sinin ise oyun arkadaşlarında, oyun materyallerinde, oyun türlerinde, oyun içi iletişimlerinde değişiklik yaşadıklarını tespit etmişlerdir. Çocukların motor gelişimlerinin desteklenmesi ve hareket ihtiyaçlarının giderilmesi açısından dış mekân oyunları büyük öneme sahiptir. Ancak pandemi ile gelen kapanmalar ile çocuklar artık dışarıda daha az zaman geçirmektedir (Moore ve diğ., 2020). Geçmişten günümüze çocukların hayatında dış mekânda geçen sürenin gittikçe azaldığı, pandemi ile daha çok belirginleşmiştir.

Çalışmadaki ebeveynler çocuklarının pandemi döneminde en çok bir yetişkinle oynadığını, onu takiben arkadaşları ve başka çocuklarla oynadığını belirtmişlerdir. Pandemi öncesi yapılan çalışmalarda Cevher-Kalburan (2014) ebeveynlerin %76,4'ü çocuklarına dış mekânda eşlik eden birilerinin olduğunu ifade ederken, çok az ebeveyn (%1,5) çocuklarına eşlik edilmediğini belirtmiştir. Büyük oranda annenin (%86,9) çocuğa eşlik ettiği görülürken; eşlik eden kişinin tamamına yakını (%85,9) çocuğu gözlemlemekte, %62,8'i ise çocuğun oyununa dâhil olmaktadır. Erbay ve Durmuşoğlu-Saltalı'nın (2012) altı yaş çocuklarının günlük yaşantılarında oyunun yeri ve annelerin oyun algılarını inceledikleri araştırmada çocukların ev dışında daha çok arkadaşlarıyla oyun oynadıkları belirlenmiştir. Pandeminin etkisi ile okulların kapanması, fiziksel mesafe ve izolasyon süreçleri çocukların akranlarından çok ebeveynleri ile oyun oynamalarını sağlamıştır (O'Keeffe ve McNally, 2021). Bu çalışmalar ile yapılan çalışmadaki bulgular örtüşmektedir.

Katılımcılar pandemi döneminde çocuklarının en çok araç-gereç kullanarak oynadığını, ikinci olarak parktaki taş, toprak gibi doğal materyallerle oynadıklarını, üçüncü olarak da fiziksel ve sosyal oyunlar oynadıklarını belirtmişlerdir. O'Keeffe ve McNally (2021) tarafından yapılan çalışmada çocukların pandemi döneminde çocukların

oyun ve oyuncaklarının da değiştiği vurgulanmıştır. Çocukların fiziksel mesafe gözetilerek oynadığı, oyuncakların ise düzenli olarak temizlendiği görülmüştür. Kanada'da yapılan bir başka çalışmada da, 5-11 yaş arası çocuğu olan 29 ebeveyn ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre, çocukların bireysel (örneğin çocuğun dışarı çıkmak istememesi), kişilerarası (örneğin ebeveynin çalışma saatlerinin uygun olmaması), mekânsal (örneğin parkların kapalı olması) ve doğal koşullar (örneğin hava koşullarının uygun olmaması) gibi faktörlerin çocukların pandemi sürecinde hareketlerini kısıtladığı görülmüştür (Riazi ve diğ., 2021). Bu çalışmalar ile yapılan çalışmanın bulguları uyusmaktadır.

Katılımcılara çocuklarının ne sıklıkla ekrana (TV, telefon, tablet, bilgisayar) maruz kaldıkları sorulduğunda, ebeveynlerin büyük çoğunluğu çocuklarının günde 1-2 saat ekrana maruz kaldığını belirtmiştir. Ayrıca, 34 katılımcıdan 6'sı çocuklarının çok fazla/her an ekrana maruz kaldığını ifade etmişlerdir. Ebeveynlerden bazıları çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılarken (örneğin yemek yerken) veya hastayken, yorgunken ekrana daha fazla maruz kaldığını belirtmiştir. Yine anneanne gibi aile içinde çocuğun bakımında sorumluluk alan bireylerin çocuğun ekrana maruz kalma süresinin uzamasına sebep olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca çocuğun yaşının küçük olmasının, ekranın dikkatini çekmemesini sağladığı belirtilmiştir. Okula gitmenin ekran süresini olumlu etkilediği, çocukların hafta içi okula giderken hafta sonuna oranla daha az ekrana maruz kaldıkları belirtilmiştir.

Güzen (2021) COVID-19 pandemi öncesi ve pandemi sürecinde 4-6 yaş çocuklarının dijital oyun bağımlılık eğilimleri ve ebeveyn rehberlik stratejilerinde görülen farklılıkları incelediği çalışmasında pandemi sürecinde 4-6 yaş çocuklarının dijital oyun bağımlılık eğiliminin artış gösterdiği öne sürmüştür. Babaların annelere göre çocuklarını daha fazla dijital yönlendiren ve serbest stratejiyi tercih ettiği ve eğitim düzeyi yüksek olan babaların, çocuklarını daha fazla dijital yönlendirdikleri saptanmıştır. Bununla birlikte annenin çalışma durumunun çocukların bağımlılık eğilimini anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Bu bulgu annenin çalışma saatleri uzadıkça çocukların dijital oyun bağımlılık eğilimi puanlarında artış olduğunu göstermektedir. Benzer bir şekilde bir diğer çalışmada, çocukların dijital oyun oynama süreleri incelenmiş ve pandemi öncesine nazaran pandemi sürecinde bu sürenin önemli oranda arttığı ve çocukların en fazla telefonda dijital oyun oynadığı saptanmıştır (Aktaş ve Daştan, 2021).

Riazi ve diğ. (2021) tarafından pandemi döneminde ebeveynlerle yapılan çalışmada ebeveynler çocuklarını korumak amacıyla çocuklarına sık sık "Dışarı çıkamazsın, parka gidemezsin" gibi çocuğu kısıtlayıcı ifadeler kullandıklarını belirtmişlerdir. Ev içinde kalan çocuğun da hareket becerilerinin kısıtlandığı ve ekran süresinin çok yükseldiğini ifade etmişlerdir. Yapılan çalışma ile bu çalışmanın bulguları uyusmaktadır.

Pandemi ile çoğu eğitim kademesinde online eğitime geçilmesi ve ev içinde daha fazla vakit geçirilmesi çocukların ekran kullanım süresinde artışa sebep olmuştur. Okul öncesi dönem çocuklarının ekrana çok fazla maruz kalması hem sağlık hem de gelişimsel açıdan birçok olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Özellikle yemek yeme ve uykuya geçiş zamanlarında teknolojinin kullanımı çocukların temel alışkanlıklar ve beceriler kazanmalarını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu sebeple çocukların ekran süresinin ve ekran kullanım zamanlarının aileler tarafından kontrol edilmesi ve doğru kullanımı konusunda çocuğa rehberlik edilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada katılımcıların çoğu çocuklarının video, kısa film ve çizgi film izlemek, eğitim ve oyun oynamak amacıyla teknolojiyi kullandığını belirtmiştir. 4 ebeveyn ise çocuğu oyalamak amacıyla teknoloji kullanımından söz etmiştir. Limone ve Toto (2021) pandemi döneminde çocukların eğlenme, oyalanma, uzaktan eğitim gibi amaçlarla teknolojiyi kullandığını belirtmiştir. Evde geçirilen sürenin artması ile bu amaçlarla teknolojiye ayrılan sürenin de arttığı ifade edilmiştir. Yıldırım (2021) tarafından yapılan benzer bir çalışmada da okul öncesi dönem çocuklar ile çalışan öğretmenler ve bu çocukların aileleri ile görüşmeler yapılmış, öğretmenin ve ailenin çocukla yaptığı aktivitelere ilişkin video kayıtları incelenmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda, öğretmenlerin ve ailelerin büyük çoğunluğuna göre COVID süreci çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, motor gelişimlerini olumsuz etkilemiştir. Ayrıca bu çalışmada öğretmenlerin çocuklarla iletişim kurmak ve uzaktan eğitim faaliyetlerini sürdürebilmek için teknolojiyi kullandıkları ifade edilmiştir. Yapılan çalışmada da çocukların teknolojiyi kullanma amaçlarından birinin uzaktan eğitim faaliyetlerini takip etmek olduğu görülmüştür. Yapılan çalışma ile bu çalışmanın bulguları uyusmaktadır.

Pandemi sürecinde katılımcıların büyük çoğunluğu çocukların teknoloji kullanımının arttığını belirtmiştir. Pandeminin başında Amerika'da 19 yaş altı çocuklar ve aileleri ile yapılan çalışmada, pandemi ile ailelerin ve çocukların telefon, sosyal medya ve teknoloji kullanımının arttığı görülmüştür. Hem aileler hem çocuklar sosyal mesafenin getirdiği dezavantajı azaltmak ve başkalarıyla iletişim kurmak amacı ile baş etme stratejisi olarak teknolojiyi kullansalar da, stres ve endişe seviyelerinin de arttığı bulunmuştur (Drouin, McDaniel, Pater, ve Toscos, 2020). Pandeminin çocukların beslenme, uyku alışkanlıklarını etkilediği, ekran kullanımında artışa sebep olduğu

bulunmuştur (Teixeira ve diğ., 2021).

Ventura ve diğ. (2021) tarafından yapılan çalışmada da pandemi döneminde kapanmanın etkisiyle çocukların uyku sürelerinin kısaldığını, daha geç uyduklarını, beslenmeyi ertelediklerini veya sağlıklı beslenme alışkanlıklarının arttığını, fiziksel aktivitelerinin kısıtlandığı ve teknolojik araçlarla geçirdikleri sürenin arttığını ifade etmiştir. Bu çalışmada da ebeveynlerin çocukların uyuması ve yemek yemesi için teknolojiyi kullandıkları, çocuklara tablet veya telefon vererek uyku ve beslenme alışkanlıklarını dengelemeye çalıştıkları görülmüştür. Limone ve Toto (2021) tarafından pandemi döneminde yapılan çalışmada pandemi ile evde geçirilen sürenin artması ile teknolojiye ayrılan sürenin de arttığı ifade edilmiştir. Göker ve Turan (2020) tarafından yapılan benzer bir çalışmada COVID-19 pandemisi sürecince bireylerin teknoloji kullanımının arttığı ve bu durumdan en çok çocukların etkilendiği ifade edilmiştir. Yapılan çalışmalar ile bu çalışmanın bulgularının örtüştüğü görülmektedir.

Pandemi sürecinin çocuklar üzerindeki etkileri hakkında katılımcıların büyük çoğunluğu sosyalleşememe, okulunu özleme, sıkılma, teknoloji kullanımında artış gibi pandeminin olumsuz etkilerine yoğunlaşmıştır. Olumlu etkiler olarak 5 ebeveyn, çocukla daha fazla vakit geçirdiğini ve kendisinin daha iyi bir ebeveyn olmaya çabaladığını belirtmiştir. İlgili literatürde yapılan çalışmalara bakıldığında genellikle pandeminin olumsuz etkileri üzerine yoğunlaşıldığı görülmektedir. Pandemi ile gelen kapanmalar ile çocuklar artık dışarıda daha az zaman geçirmektedir (Moore ve diğ., 2020). Pandemi ile gelen davranışların sınırlandırılmasının çocuklar ve aileleri üzerinde birçok etkisi olduğu yapılan çalışmada ve bu çalışmada görülmektedir. Jalongo (2021) pandeminin okul öncesi dönem çocukları, aileleri, öğretmenleri ve üniversitedeki öğretmen eğitimlerini olumsuz etkilediğinden söz etmektedir. Okul öncesi dönem çocuklarının akranlarından ayrı kaldığını ve uzaktan eğitimle öğrenmeye çalışmasının küçük yaş çocukları için zor olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenin eve verdiği etkinlikleri ve yönergeleri çocuğu ile tamamlamaya çalışan ebeveynlerin de iyi ebeveyn olmak ve çocuğunun öğrenme sürecini desteklemek için çabaladığı bulunmuştur.

Öneriler

- Bu çalışmada pandeminin çocukların dış mekân kullanımını kısıtladığı ve teknoloji kullanımını arttırdığı görülmüştür. Bu doğrultuda ailelerin çocukların hareket ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ev içinde ve dış mekânda fiziksel aktivite ve oyunlara yer vermesi önerilmektedir.
- Bu çalışmada ailelerin pandemi sürecinde çocukları ile kaliteli zaman geçirmede ve teknolojinin bilinçli kullanımı konusunda zorluklar çektiği görülmüştür. Bu doğrultuda ailelerin desteklenmesi ve çocukları için daha etkili ebeveynler olmalarına ilişkin aile eğitim programlarının hazırlanması önerilmektedir.
- Ailelerin ve çocukların COVID-19 pandemisi sürecinde ve sonrasında desteklenmesine yönelik aile eğitimi ve erken çocukluk programlarının hazırlanıp etkililiğinin ölçülmesi önerilmektedir.
- Farklı bölgelerdeki ve yaş gruplarındaki çalışma gruplarının pandemi sürecinde dış mekân ve teknoloji kullanımının incelenmesi araştırmacılara önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Y. (2011). Çocuk oyun alanları üzerine bir araştırma İstanbul, Isparta, Eskişehir, Erzurum, Kayseri, Ankara, Zonguldak ve Trabzon illeri örneği. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 3(11), 82-106.
- Aktaş, B. ve Daştan, N. B. (2021). Covid-19 pandemisinde üniversite öğrencilerindeki oyun bağımlılığı düzeyleri ve pandeminin dijital oyun oynama durumlarına etkisi. *Bağımlılık Dergisi*, 22(2), 129-138. Doi: 10.51982/bagimli.827756.
- Anderson-McNamee, J. K., ve Bailey, S. J. (2010). The importance of play in early childhood development. *Montana State University Extension*, 4(10), 1-4.
- Ayan, S., ve Memiş, U. A. (2012). Erken çocukluk döneminde oyun. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(2), 143-149.
- Ayyıldız, E. ve Akardaş-Karadaş, E. (2020). Aklımızdaki 'çocuk': Erken çocukluk uzmanlarının çocuk algısı fenomenolojisi. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*. 4(1), 56-65. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mead/issue/56310/755476>.
- Balcı, A. (2007). Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. New York: Freeman and Company.
- Brockman, R., Jago, R. ve Fox, K.R. (2011). Children's active play: self-reported motivators, barriers and facilitators. *BMC Public Health*, 11(461). doi: 10.1186/1471-2458-11-461.
- Buchberger, F., Campos, B. P., Kallos, D., ve Stephenson, J. (2000). Green paper on teacher education in Europe. Umeå, Sweden:

Thematic Network on Teacher Education in Europe. 30 Mart 2016 tarihinde <http://www.cep.edu.rs/sites/default/files/greenpaper.pdf> adresinden erişildi.

- Cevher-Kalburan, N. (2014). Okul öncesi dönem çocuklarının dış mekânda oyun fırsatları ve ebeveyn görüşleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 32, 113-135.
- Ciyer, A., Nagasawa, M., Swadener, B. B., ve Patet, P. (2010). Impacts of the Arizona system ready/child ready professional development project on preschool teachers' self-efficacy. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 31(2), 129-145.
- Clements, R. (2004). An investigation of the status of outdoor play. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 5(1), 68-80.
- Çağva, A. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde okul öncesi dönem çocuklarının oyun ve etkinlik tercihlerinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çaykuş, E. ve Çaykuş, T. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde çocukların psikolojik dayanıklılığını güçlendirme yolları: Ailelere, öğretmenlere ve ruh sağlığı uzmanlarına öneriler. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 95-113. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asead/issue/54658/738573>.
- Early Years Foundation Stage (2007). Effective practice: Outdoor Learning. <http://outdoormatters.co.uk/wp-content/uploads/2011/03/EYFS-Effective-PracticeOutdoorLearning.pdf>.
- Eells, R. J. (2011). Meta-analysis of the relationship between collective teacher efficacy and student achievement, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Loyola Üniversitesi Chicago, Chicago, IL.
- Erbay, F. ve Duymuşoğlu-Saltalı, N. (2012). Altı yaş çocuklarının günlük yaşantılarında oyunun yeri ve annelerin oyun algısı. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 249-264.
- Erentay, N., ve Erdoğan, M. (2012). 22 adımda doğa eğitimi. ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık.
- Erikson, E. H. (1985). *The Life Cycle Completed*. New York: Norton.
- Gagnon, S. G. ve Nagle, R. J. (2004). Relationships between peer interactive play and social competence in at-risk preschool children. *Psychology in the Schools*, 41(2), 173-189. Doi: 10.1002/pits.10120
- Goddard, R. G., Hoy, W. K., ve Hoy, A. W. (2004). Collective efficacy: Theoretical development, empirical evidence, and future directions. *Educational Researchers* 33(3), 3-13.
- Gökşen, C. (2014). Oyunların çocukların gelişimine katkıları ve Gaziantep çocuk oyunları. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 229-259.
- Gömlüksiz, M. N., ve Serhatlıoğlu, B. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin öz-yeterlik inançlarına ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies* 8(7), 201-221.
- Güzen, M. (2021). COVID-19 Pandemi Öncesi ve Pandemi Sürecinde 4-6 Yaş Çocuklarının Dijital Oyun Bağımlılık Eğilimleri ve Ebeveyn Rehberlik Stratejilerinde Görülen Farklılıkların İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Gray, P. (2017). What exactly is play, and why is it such a powerful vehicle for learning? *Topics in Language Disorders*, 37(3), 217-228.
- Guo, Y., Justice, L. M., Sawyer, B., ve Tompkins, V. (2011). Exploring factors related to preschool teachers' self-efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 27(5), 961-968.
- Guo, Y., Piasta, S. B., Justice, L. M., ve Kaderavek, J. N. (2010). Relations among preschool teachers' self-efficacy, classroom quality, and children's language and literacy gains. *Teaching and Teacher Education*, 26(4), 1094-1103.
- Hampton, V. R., Fantuzzo, J. W., ve Manz, P. H. (1999). Assessing Interactive Play in Early Childhood: Penn Interactive Peer Play Scale. *Nhsa Dialog: A Research-to-practice Journal for The Early Intervention Field*, 3(1), 70-72.
- Hoy, A. W., ve Spero, R. B. (2005). Changes in teacher efficacy during the early years of teaching: A comparison of four measures. *Teaching and Teacher Education*, 21(4), 343-356.
- Jalongo, M. R. (2021). The effects of COVID-19 on early childhood education and care: Research and resources for children, families, teachers, and teacher educators. *Early Childhood Education Journal*, 49(5), 763-774.
- Kadim, M. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin oyun öğretimine ilişkin öz-yeterliklerinin incelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Karaca, N. H. ve Aral, N. (2020). Anne babaların çocukların oynadıkları riskli oyun ile ilgili görüşlerini etkileyen etmenlerin incelenmesi. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 5(2), 82-96.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (28. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavak, Y., Aydın, A. ve Akbaba, S. A. (2007). Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007): Öğretmenin üniversitede yetiştirilmesinin değerlendirilmesi. *Yükseköğretim Kurulu Yayınları*, 5, Ankara.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N., ve Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Atatürk Üniversitesi*

Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 16, 324-342.

- Kurt-Demirbaş, N. & Sevgili-Koçak, S. (2020). 2-6 yaş arasında çocuğu olan ebeveynlerin bakış açısıyla Covid-19 salgın sürecinin değerlendirilmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7 (6), 328-349. <http://dergipark.org.tr/tr/pub/asead/issue/55211/75092>.
- Lannoy, L., Rhodes, R.E., Moore, S.A., Faulkner, G., Tremblay, M.S. (2020) Regional Differences in Access to the Outdoors and Outdoor Play of Canadian Children and Youth During the COVID-19 Outbreak. *Canadian Journal of Public Health*, 111, 988-994.
- Limone, P., & Toto, G. A. (2021). Psychological and emotional effects of Digital Technology on Children in Covid-19 Pandemic. *Brain Sciences*, 11(9), 1-10.
- National Association for the Education of Young Children [NAEYC] (2009). NAEYC standarts for early childhood Professional preparation programs. <https://www.naeyc.org/files/naeyc/file/positions/ProfPrepStandards09.pdf>.
- O’Keeffe, C., & McNally, S. (2021). ‘Uncharted territory’: Teachers’ perspectives on play in early childhood classrooms in Ireland during the pandemic. *European Early Childhood Education Research Journal*, 29(1), 79-95.
- Oktay, A. (1999). Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem. İstanbul: Epsilon.
- Özer, D. S. ve Özer, M. K. (2021). Çocuklarda Motor Gelişim (11. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Piaget, J. (1962). Play, Dreams, and Imitation in Childhood. Norton, New York.
- Pilten, P., ve Pilten, G. (2013). Okul çağı çocuklarının oyuna ilişkin algılarının değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 15-31.
- Ramazan, M. O., ve Adak Özdemir, A. (2015). Çocuk oyun alanlarının/parklarının fiziksel özelliklerinin ve kullanıcılarının davranışlarının incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 12(1), 1558 – 1576. <http://dx.doi.org/10.14687/ijhs.v12i1.nnnn>
- Riazi, N. A., Wunderlich, K., Gierc, M., Brussoni, M., Moore, S. A., Tremblay, M. S., & Faulkner, G. (2021). “You can’t go to the park, you can’t go here, you can’t go there”: Exploring parental experiences of COVID-19 and its impact on their children’s movement behaviours. *Children*, 8(3), 219.
- Rivkin, M. (1997). The Schoolyard Habitat Movement: What It Is and Why Children Need It. *Early Childhood Education Journal*, 25(1), 61-67.
- Rubin, K., Fein, G. ve Vandenberg, B. (1983). Play, in Mussin, P. (ed). Handbook of Child Psychology, New York: John Wiley and Sons.
- Saracho, O.N. (1999). A factor analysis of pre-school children’s play strategies and cognitive style. *Educational Psychology*, 19(2), 165-180.
- Sığırtmaç, A. (2018). Çocuk ve oyun. http://anaokulu.cu.edu.tr/___/file/3_cocuk_ve_oyun.pdf.
- Singer, D. G., Singer, J. L., D’Agostino, H., ve De Long, R. (2009). Children’s past times and play in sixteen nations: Is free-play declining? *American Journal of Play*, 1(3), 283-312.
- Sop, A. ve Demirgıran, Ş. (2021). Covid-19 Pandemi sürecinde bir köyde yaşayan altı yaş çocukların oyun yaşantıları. *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 196-208. <https://doi.org/10.29228/tead.12>.
- Teixeira, M. T., Vitorino, R. S., da Silva, J. H., Raposo, L. M., Aquino, L. A. D., & Ribas, S. A. (2021). Eating habits of children and adolescents during the COVID-19 pandemic: The impact of social isolation. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*, 34(4), 670-678.
- UNICEF (2018). Learning through play. Strengthening learning through play in early childhood education programmes. United Nations Children’s Fund (UNICEF). <https://www.unicef.org/sites/default/files/2018-12/UNICEF-Lego-Foundation-Learning-through-Play.pdf>.
- Üstün, Ç. ve Özçiftçi, S. (2020). Covid-19 pandemisinin sosyal yaşam ve etik düzlem üzerine etkileri: Bir Değerlendirme Çalışması. *Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi*, 25(1), 142-153. <https://doi.org/10.21673/anadoluklin.721864>.
- Ventura, P. S., Ortigoza, A. F., Castillo, Y., Bosch, Z., Casals, S., Girbau, C., Siurana, J. M., Arce, A., Torres, M., Herrero, F. J. (2021). Children’s health habits and COVID-19 lockdown in Catalonia: implications for obesity and non-communicable diseases. *Nutrients*, 13(5), 1-12.
- Xie, J., Luo, S., Furuya, K., & Sun, D. (2020). Urban parks as green buffers during the COVID-19 pandemic. *Sustainability*, 12(17), 6751.
- Ylvisåker, E., Nilsen, A. K. O., Johannessen, K., & Aadland, E. (2022). The role of weather conditions on time spent outdoors and in moderate-to-vigorous physical activity among Norwegian preschoolers. *Journal of Sports Sciences*, 40(1), 73-80.
- Yoshikawa, H., Wuermli, A. J., Britto, P. R., Dreyer, B., Leckman, J. F., Lye, S. J., Ponguta, L. A., Richter, L. M., & Stein, A. (2020). Effects of the global coronavirus disease-2019 pandemic on early childhood development: Short-and long-term risks and mitigating program and policy actions. *The Journal of Pediatrics*, 223, 188-193.

Investigation of Outdoor Play and Technology Usage of Preschool Children During COVID-19 Pandemic

Özge Ruken ERGÜN^{ID}, Özlem DÖNMEZ^{ID}

Introduction and purpose

Play is a language for the child. Throughout play, the child expresses himself or herself. Play enables the child to explore and make sense of the outside world. According to the literature, it is seen that play contributes positively to the child's motor, social, emotional, language and cognitive skills. In early childhood, play facilitates the child's motor skills, metacognitive thinking skills such as questioning, problem solving, thinking, decision-making, concept development, creativity, communication and expression skills, socialization, collaboration, expressing emotions and understanding others' feelings.

In early childhood period, it is important not only offering indoor play but also outdoor play in a balanced way in order to promote holistic development of the child. Outdoor play involves the child's play in places such as parks, gardens and streets. In addition, outdoor play not only enables the child to play sensory games such as sand, mud, and water play, but also to establish social plays. Moreover, by collecting objects such as leaves and stones, children get the opportunity to observe and explore their environment. It has been observed that children who play outdoors, which gives the child opportunity to move freely, have high independence, autonomy, socialization and creativity skills. For this reason, children should be supported and encouraged to play outdoors in early childhood.

COVID-19 pandemic has affected health, economy, social life, and education in Turkey as well as all over the world. Due to COVID-19, individuals had to be isolated at home and quarantine themselves for public health. For this reason, play and education of children in early childhood have mostly been limited in indoors. As a result of this transformation, children can play with their families rather than their peers. During this period, children were exposed to the screen more than their normal life due to distance learning. It is thought that the restriction of movement and socialization, which are among the fundamental needs of children, due to the pandemic, may have had many negative effects on the physical, social and psychological development of children. Based on this point, the aim of this study is to examine outdoor plays and technology usages of preschool children during the COVID-19 pandemic.

Literature Review

Play, which is an important part of the early childhood period (Cevher – Kalburan, 2014), is as important as basic needs for the child (Aksoy 2011; Ayan & Memiş , 2012; Gökşen, 2014). Through play, the child discovers his/her environment and makes sense of the world. Play prepares the child for life (Koçyiğit, Tuğluk & Kök, 2007; Pilten & Pilten, 2013; Ramazan & Adak Özdemir, 2015; Sığırtmaç, 2018; UNICEF, 2018; Gray, 2017). Studies have emphasized that play has positive effects on all developmental areas of the child (Piaget, 1962; Erikson, 1985; Rubin, Fein, and Vanderberg, 1983; Oktay, 1999; Saracho, 1999; Hampton, Fantuzzo, & Manz, 1999; Gagnon & Nagle, 2004; Anderson-McNamee & Bailey, 2010).

Outdoors are environments that allow to interact with natural elements, give the opportunity to move freely, are places that are constantly changing and offer rich learning experiences (Handler & Epstein, 2010; Early Years Foundation Stage, 2007; Erentay & Erdogan, 2012). Children in early childhood take great pleasure in playing outdoors, away from adult control (Brockman, Jago, & Fox, 2011). Outdoor places, which offer various play opportunities and environments to children (Cevher – Kalburan, 2014), have a crucial role in supporting their development in all areas as they provide a space where children can move freely (Rivkin, 1997).

Outdoor play has various benefits for the holistic development of the child. In terms of social skills, it contributes to the development of independence, socialization, communication, positive peer relations, recognizing the environment, sensitivity to the environment, sensory experiences, hobby development, risk taking and sense of responsibility. As cognitive skills, it supports creativity, development of thinking skills, observation, problem solving, establishing cause-effect relationships, development of attention, decision making, spatial awareness, evaluation, and concept development. In terms of emotional skills, it offers the opportunity to self-confidence, self-awareness, getting rid of anger, frustration, anxiety, boredom and stress, being free, throwing out energy and storing energy. In terms of motor skills, gross motor skills such as running, pulling, climbing, descending/climbing stairs, jumping, fine motor skills in activities such as picking leaves and playing with stones increase physical activity, decrease the probability of obesity and support being healthy (Moore & Wong, 1997; Frost, Wortham & Reifel, 2001; Clements, 2004; Wilson, 2008; Gill, 2007; Tovey, 2007; Gleave, 2008; Knight, 2012; Bundy et. al., 2009; Sandseter, 2010; Sandseter & Kennair, 2011; McCans, 2004; Little & Eager, 2010; Burdette, Whitakers & Daniels, 2004; Clements, 2004; Brown et. al., 2009; Barber et. al., 2013; Taylor et. al., 2001; Wells & Evans, 2003; Burdette & Whitaker, 2005; Ozdemir & Yilmaz, 2008; Taylor & Kuo, 2009; Kimbro, Brooks-Gunn, & McLanahan, 2011; Johnson, Christie, & Wardle, 2005; Clements, 2004; Fjortoft, 2001; McCurdy et. al., 2010; Arbogast, Kane, Kirwan, & Hertel, 2009; Moore & Wong, 1997; Bell & Dymont, 2008; Herrington & Studmann, 1998).

Although parents know from their own experiences that outdoor play affect development positively, they stated that they limit spatial movements because they think that children will be harmed (Jenkinson, 2001). Christensen (2002) stated that they direct children to activities with adults, such as television, computer, painting, and sports, because they are easily supervised. This has made children prefer to spend time indoors in front of the TV or computer rather than playing outside (Erbay & Saltali, 2012; Singer, Singer, D'Agnostino, & DeLong, 2009; Clements, 2004).

Methodology

The study was designed with a phenomenology design. The semi-structured interview form developed by the researchers to examine outdoor plays and technology usages of preschool children during the pandemic was used as a data collection tool in the study. The study group consists of 20 volunteer parents which were chosen according to easy accessibility principle. Content analysis was used in the analysis of the data. The data were analyzed via content analysis. Each participants' answer to each question was coded. The data gathered from participants' answers were grouped under some categories and themes. In order to see the reliability of the codes and themes, inter-judge reliability was provided. The categories and themes were checked by the researchers. After the categories and themes were determined and participants' answers were grouped under them, frequency and percentage analyses for each question were calculated and displayed in tables.

Results, conclusion and suggestions

According to the results of the study, most of the children in this study spent more time indoors. Most of the participants stated that they took their children outside less due to the COVID 19 pandemic. Children spend more time in parks when they are outside and play with toys in the park like swing and slide. Majority of the children in the study play with an adult outside. In addition, due to the pandemic, transition to online education and spending more time at home have caused an increase in children's screen time. Most of the parents stated that their children use technology for watching videos, short films and cartoons, education and playing games. Most of the participants focused on the negative effects of the pandemic such as not being able to socialize, missing school, boredom, and increased use of technology.

In the light of the findings of the study, it can be said that outdoor play was restricted whereas technology uses of early childhood children increased during COVID 19 pandemic. However, it is obvious that outdoor play is a need for children and excessive screen time has negative effects in early years. It can be suggested for parents and teachers to limit the screen time of early childhood children and enable them to interact with nature via outdoor play. It is also recommended to researchers to examine the use of outdoor and technology by studying with different working groups in different regions and ages during the COVID 19 pandemic.

Bu makaleye atıf yapmak için / To cite this article:

Ergün, Ö.R. & Dönmez, Ö. (2023). COVID-19 pandemisi sürecinde okul öncesi çocukların dış mekân oyunlarının ve teknoloji kullanımının incelenmesi. *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3 (1): 1-16. doi: 10.55008/te-ad.1195009